

In zekere zin komt de belastingbetaler, zij het in bepaalde mate, wel het recht toe om via het interpreteren van wetgeving de belastingheffing te matigen. Dat blijkt althans uit artikel 4 derde lid van het in november 1991 gepresenteerde Belastingstatuut. Dit artikel geeft aan dat de belastingbetaler er naar mag streven om binnen de grenzen van de wet, de door hem te betalen belastingen te matigen. Indien de belastingbetaler en zijn adviseur daar echter, door het opzetten van zeer uitgekende constructies, gebruik van maken, dan kan dit teveel schade toebrengen aan de verdeling van de belastingdruk, van het inkomen en van de welvaart, zoals verwoord in de rechts-of verdelingsbeginselen. Daarnaast bestaat het gevaar dat te weinig belastingen worden opgebracht. De wetgever ziet zich dan genoodzaakt over te gaan tot het wijzigen van de belastingwetgeving, met de bedoeling de "lekken" in de belastingwetgeving te dichten die hebben geleid tot een verlaging van de belastingopbrengst. Dat brengt het gevaar met zich dat er teveel eenzijdige aandacht uitgaat naar de technische gebreken in de belastingwetgeving.^{108 109}

2.1.2.2 De belastingambtenaar en zijn verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige belastingheffing

Ook de belastingambtenaar moet zich houden aan de eisen van de moraal. Indien zowel de wetgever als de belastingambtenaar zich eenzijdig richten op de technische gebreken in de belastingwetgeving en een te grote angst hebben voor fraude dan ontstaat het risico dat er te weinig aandacht is voor de mens achter de belastingbetaler. Deze kan moeite hebben met de uitvoering van belastingwetgeving, omdat voor de uitvoering van de vage, gecompliceerde belastingwetgeving fiscale deskundigheid nodig is.^{110 111} Voor de vraag of een belastingbetaler moeite heeft met de uitvoering van de belastingwetgeving moet de belastingambtenaar aandacht opbrengen, ondanks dat hij mogelijk overbelast is. Dit past bij zijn sociale en morele functie.¹¹² In de verscheidenheid van belastingbetalers en zijn problemen schuilt een deel van de ongelijkheid van belastingbetalers. Idealiter moet van iedere belastingbetaler duidelijk zijn of zijn problematiek verschilt van die van andere belastingbetalers, maar ook of hij de belastingwetgeving kan toepassen. Kan de belastingbetaler de belastingwetgeving niet goed toegepast dan loopt hij het risico dat

¹⁰⁸ P.J.A. Adriani, J. van Hoorn[1]: "Er is hier een vicieuze cirkel ontstaan: de wetgever komt door de toenemende ingewikkeldheid van het maatschappelijk leven en de verruiming der doelstelling van de belastingheffing, steeds tot verder gaande differentiëring. Elke nieuwe differentiëring is a.h.w. een leerschool voor de belastingontduiking. Telkens worden "lekken" ontdekt, die door de wetgever worden gestopt." (blz.204,205)

¹⁰⁹ L.G.M. Stevens[7]: "In het kader van de reparatiewetgeving wordt deze transactie op twee manieren bestreden. De aftrekbaarheid van vooruitbetaalde rente zal worden beperkt en de Antilliaanse beleggingsopbrengst zal ingevolge het verruimde art. 29a Wet IB in de Nederlandse heffing worden betrokken. etc." (blz.472)

¹¹⁰ Jaarverslag Belastingdienst 1993[8]: "De juiste toepassing van de wet-en regelgeving betekent, dat zoveel mogelijk recht wordt gedaan aan het individu." (blz.31)

¹¹¹ Zie hoofdstuk 4

¹¹² P.J.A. Adriani, J. van Hoorn[1]: "Hetzelfde, doch in tegengestelde zin, geldt voor de belastingambtenaar. Twee omstandigheden zijn er, die zijn sociale en morele functie bedreigen: de vrees bedrogen te worden en het een overheersende betekenis toekennen aan de technische voorschriften der wet. Het is veelal de gemakkelijkste weg en de overbelasting van de Belastingdienst drijft velen in die richting." (blz.205)